

Ag

Fiberkabel i Hyltingeö

Gravfält L1985:3678
Stora Överby
Hyltinge socken
Flens kommun
Södermanland
Erica Strengbom

ARKEOLOGGRUPPEN I ÖREBRO AB

Radiatorvägen 11, 702 27 Örebro

Telefon 019-609 04 10

www.arkeologgruppen.se

arkeologgruppen@arkeologgruppen.se

*Översiktskarta över Södermanlands län med platsen för
schaktningsövervakningen markerad i rött.*

© 2020 Arkeologgruppen AB
Arkeologgruppen rapport 2020:19

Författare	Erica Strengbom
Kvalitetsgranskning	Helmut Bergold
Grafisk form	Nina Balknäs
Omslagsfoto	Gravfältet L1985:3678 sett från väster.
Foto	Arkeologgruppen AB om inte annat anges i figurtexten.

Kartor ur allmänt kartmaterial, © Lantmäteriet Dnr R50223371_200001

ARKEOLOGGRUPPEN AB RAPPORT 2020:19

ARKEOLOGISK UNDERSÖKNING
I FORM AV SCHAKTNINGSÖVERVAKNING

Fiberkabel i Hyltingeö

Gravfält L1985:3678

Stora Överby

Hyltinge socken

Flens kommun

Södermanland

Erica Strengbom

Lst dnr 431-6284-2019

Tekniska och administrativa uppgifter

Län	Södermanland
Kommun	Flen
Landskap	Södermanland
Socken	Gryt, Hyltinge
Fastighet	Stora Överby

Fornlämningsnummer	L1985:3678, L2019:5862
Lämningstyp	Gravfält, Färdväg
Datering	Järnålder, historisk tid

Typ av undersökning	Undersökning i form av schaktningsövervakning
Länsstyrelsens beslutsdatum	2019-10-17
Länsstyrelsens diarienummer	431-6284-2019
Uppdragsnummer i Fornreg	201901298
Arkeologgruppens projektnummer	P19061

Projektledare	Erica Strengbom
Fältpersonal	Erica Strengbom

Undersökningstid	2019-11-04
Undersökt yta	60 kvm 100 löpmeter
Inmätningsteknik	Handhållen GPS
Koordinatsystem	SWEREF 99 TM
Höjdsystem	RH 2000

Arkiv

Arkivmaterial förvaras tillsvidare hos Arkeologgruppen AB.

Digitalt arkiv

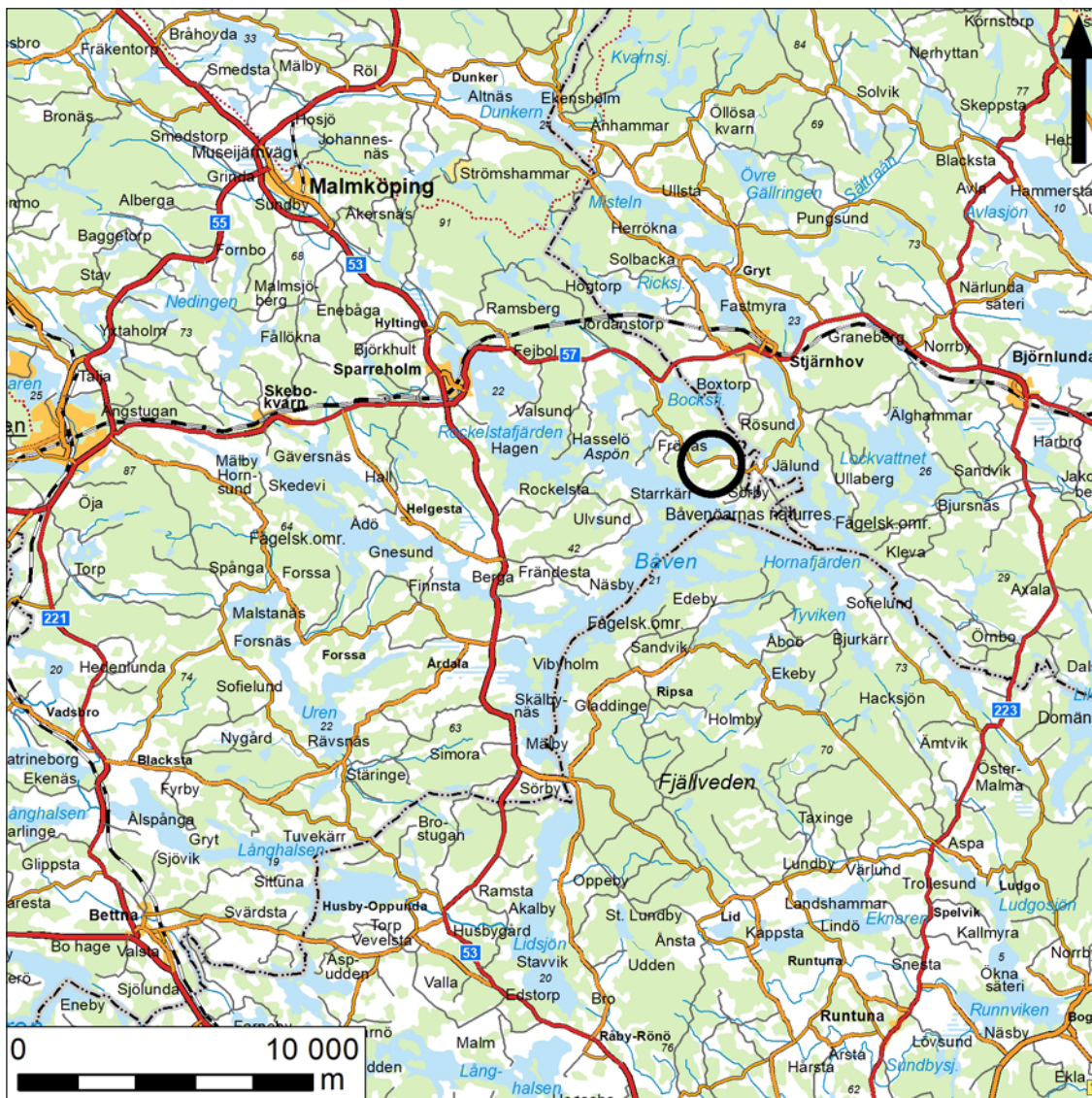
Digitala data förvaras tillsvidare hos Arkeologgruppen AB.

Fynd

Inga fynd gjordes.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	5
Inledning	5
Bakgrund och kulturmiljö	7
Syfte och målgrupper	7
Metod och genomförande	7
Resultat	8
Tolkning	10
Utvärdering av resultaten i förhållande till undersökningsplanen	10
Referenser	11
Bilagor	12
<i>Bilaga 1. Schakttabell</i>	<i>12</i>
<i>Bilaga 2 Anläggningstabell</i>	<i>12</i>

Figur 1. Karta över Hyltingeö med platsen för schaktningsövervakningen markerad med svart. Skala 1:250 000.

Sammanfattning

Den 4 november 2019 utförde Arkeologgruppen AB en arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning inom fornlämningsområdet till gravfält L1984:3678.

En sträcka på cirka 100 meter övervakades och en grop och ett lager påträffades i schaktet. I samband med undersökningen påträffades strax öster och schaktsträckan också en vägbank som har registrerats i Kulturmiljöregistret (KMR) som L2019:5862.

Inledning

I november månad 2019 grävde IP-Only ner fiberkablar i Hyltinge, Flens kommun. En del av sträckan berörde fornlämningsområdet till gravfält L1984:3678, varför Länsstyrelsen bedömde att en arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning krävdes. Sammanlagt rörde det sig om en sträcka på cirka 100 meter. Beslut i ärendet (431-6284-2019) togs av Länsstyrelsen i Södermanland den 17 oktober 2019 och kostnadsansvarig var IP-Only.

Bakgrund och kulturmiljö

Hyltinge socken ligger öster om Flen och norr om Båven. Socknen består av kuperad skogsbygd med flera småsjöar och odlingsbygd vid sjöarna. Namnet Hyltinge nämns första gången i historiska dokument år 1314 och kommer från kyrkbyn. Förleden Hult betyder liten skog och efterleden är inbyggarbeteckningen inge (SOFI).

I undersökningsområdets närhet finns ett 30-tal ensamliggande stensättningar, en fornborg (L1984:2460) och gravfältet L1984:3678 som ingår i den aktuella undersökningen. Gravfältet består av sex lämningar i form av en hög och fem runda stensättningar.

Syfte och målgrupper

Syftet med den arkeologiska undersökningen var att löpande undersöka och dokumentera mindre komplicerade lämningar inom de delar av fornlämningen som berördes samt att ta tillvara fynd. Målgrupper för uppdraget var i första hand Länsstyrelsen och företagaren.

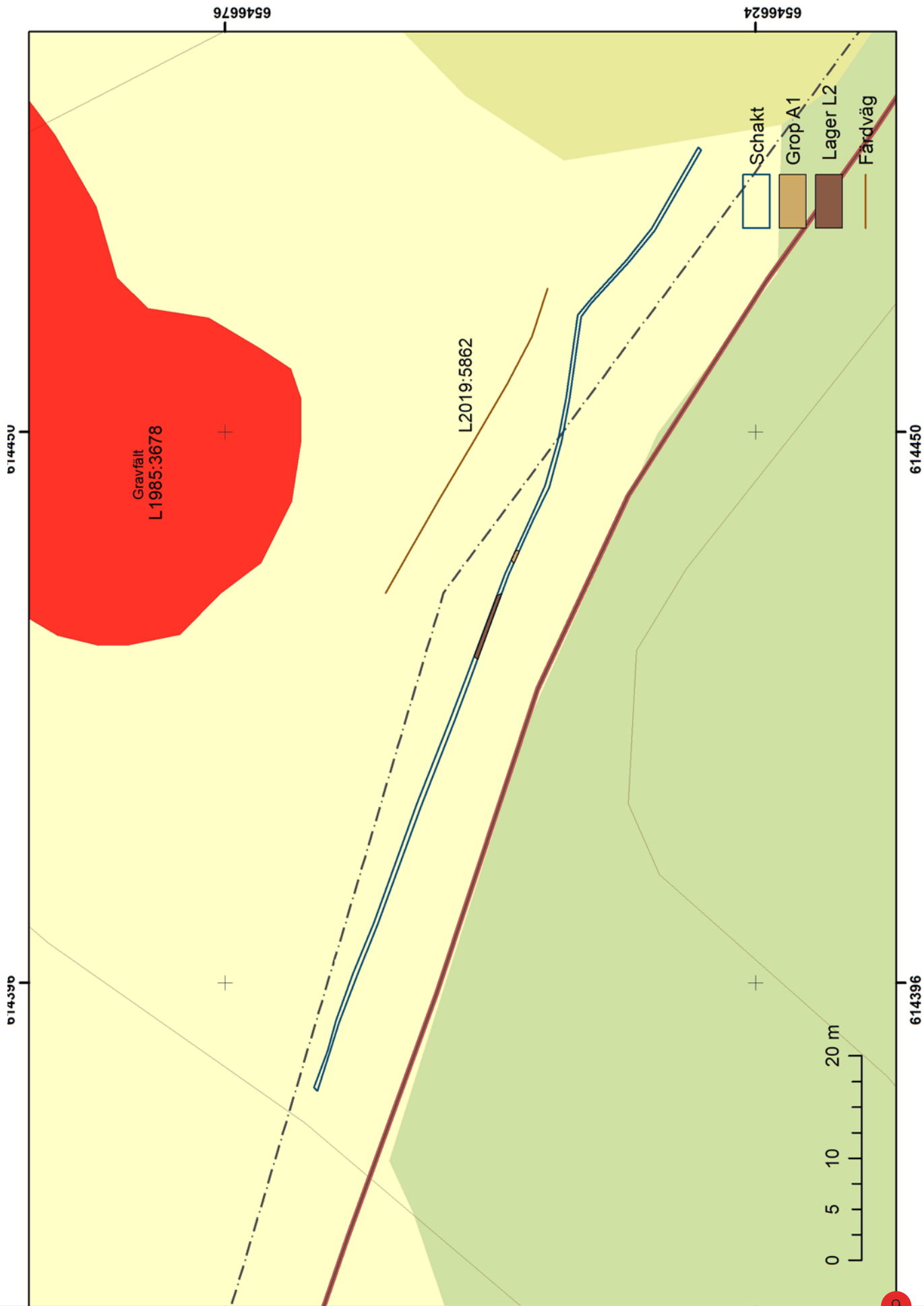
Metod och genomförande

Undersökningen utfördes med grävmaskin med en skopbredd på 0,5 meter. Schaktet grävdes skiktvis ned till 0,7 meters djup. Schaktet och samtliga framkomna anläggningar mättes in med handhållen GPS. ArcMap 10.3 användes för redigering och kartproduktion. Den skriftliga dokumentationen bestod av en övergripande schaktbeskrivning. Översiktsfotografier togs också av området och det grävda schaktet.

Resultat

En sammanlagd yta av cirka 100 meter övervakades inom fornlämningsområdet för gravfältet L1984:3678. Topografin bestod av kuperad betesmark med gravfältet beläget på ett höjdparti strax öster om schaktsträckan. Schaktet grävdes till en bredd av 0,5 meter och till ett djup av 0,7 meter. Schaktsträckan löpte längs med landsvägen och grävdes från söder till norr. I den södra delen fanns en övertorvad yta med större röjningstenar. Schaktet grävdes öster om röjningsstenarna vidare norrut mot det höjdparti som gravfältet ligger på. I höjd med gravfältet påträffades en grop (A1) i schaktkanten. Gropen låg under ploglagret på ett djup av cirka 0,20 meter. A1 mätte cirka 1 meter i diameter och var nergrävd cirka 0,2 meter i den sterila lera. Gropen var fylld med gråbrun siltig lera med enstaka kolfnyk. Några meter mot norr påträffades ett lager (L2) bestående av kompakt brungrå silt med kolfnyk. Lagret fanns även det under ploglagret och bedöms vara ett äldre odlingslager. Det var omkring 0,07 meter tjockt och var synligt i schaktet i cirka 7 meter. Schaktet grävdes vidare i norrslutning och här blev ploglagret betydligt tjockare, bitvis upp till 0,35 meter. I denna del av schaktet påträffades inga lämningar. På höjdryggen öster om schaktet påträffades en vägbank, synlig i cirka 40 meter.

Figur 4. Schaktplan. Skala 1:500.

Tolkning

De anläggningar som påträffades (A1, en grop och L2, ett lager) låg under ploglagret och var stratigrafiskt äldre. Gropens funktion är oklar. Lagret är troligen ett äldre odlingslager. Den vägbank som noterades i samband med undersökningen mättes in och har registrerats i KMR som färdväg L2019:5862. Enligt fastighetsägaren på Stora Överby är vägbanken en del av den gamla landsvägen. Vägen finns markerad på kartor från 1700-talets slut och har därför registrerats som en fornlämning.

Utvärdering av resultaten i förhållande till undersökningsplanen

Syftet med den arkeologiska undersökningen var att löpande undersöka och dokumentera lämningar som berördes. Den arkeologiska undersökningen genomfördes enligt undersökningsplanen. Inga avsteg togs från undersökningsplanen.

Referenser

Tryckta källor

Wahlberg, M. (red.) 2003. *Svenskt ortnamnslexikon*.
Institutet för språk och folkminnen. Uppsala.

Kartor och arkivmaterial

HISTORISKA LANTMÄTERIAKTER

Lantmäteristyrelsens arkiv

Rågångskarta C32-48:2 1780

Webbmaterial

<https://app.raa.se/id/secure/fornreg/lamning/695551da-dd4d-4954-ae3e-ffc87477ff3b>

Bilagor

Bilaga 1. Schakttabell

Schakt nr	Längd (m)	Bredd (m)	Djup (m)	Beskrivning
100	100	0,5	0,7	Vegetations skikt 0,05 Ploglager 0,15-0,40 Undergrund brun lerig slit stenigt i södra delen.

Bilaga 2 Anläggningstabell

Anr	Typ	Storlek (m)	Djup (m)	Beskrivning	Övrigt
1	Grop	1 m	0,20	Skålformad grop fylld med gråbrun siltig lera med enstaka kolfnyk	
2	Lager	10 meter	0,07	Kompakt ljusgrå silt med kolfnyk. Under ploglagret.	Äldre odlingslager?

Arkeologgruppen AB

RAPPORT 2020:19

